

Панченко Євгеній Вікторович,
т.в.о. першого заступника начальника
Департаменту міжнародного
поліцейського співробітництва
Національної поліції України, старший
науковий співробітник аналітичного
відділу «Центр кримінальної аналітики»
Національної академії внутрішніх справ

РОЛЬ ДЕПАРТАМЕНТУ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ NEXUS

Міжнародне поліцейське співробітництво є однією з ключових складових сучасної правоохоронної діяльності. У добу глобалізації, швидкого розвитку цифрових технологій та зростання масштабів транснаціональної злочинності ефективність боротьби зі злочинами залежить не лише від роботи на національному рівні, а й від налагоджених каналів міжнародного обміну інформацією. В умовах постійного зростання кількості транскордонних правопорушень та появи нових форм злочинної діяльності, переважно у сферах кіберзлочинів, відмиванні доходів отриманих злочинним шляхом, контрабанді наркотичних речовин та зброї, своєчасне отримання та обробка даних з-за кордону стають критично важливими для правоохоронних органів України.

Департамент міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України (далі – ДМПС НП України) виконує функції Національного центрального бюро (НЦБ) Інтерполу, забезпечуючи зв'язок України з 196 державами-членами та низкою міжнародних організацій. Діяльність Департаменту охоплює забезпечення міжнародного розшуку осіб та об'єктів, координацію оперативних та слідчих заходів у спільних міжнародних операціях, обмін аналітичною та оперативною інформацією, а також впровадження сучасних інформаційних технологій у повсякденну роботу. У сфері кримінальної аналітики ДМПС НП України виконує одразу кілька важливих завдань: від збору та систематизації даних, отриманих від іноземних партнерів, до їх інтеграції в національні бази та подальшої аналітичної обробки, де активно

взаємодії з іншими департаментами та підрозділами Національної поліції України, зокрема Департаментом кримінального аналізу Національної поліції України.

Важливою частиною міжнародної співпраці ДМПС НП України є участь у глобальних ініціативах Інтерполу, таких як i-CORE, i-Force, комітети та робочі групи інших проектів під егідою Генерального секретаріату Інтерполу, спрямовані на створення єдиних стандартів обміну даними, розвиток біометричних технологій і забезпечення взаємодії між національними поліцейськими структурами країн-членів Інтерполу. Наприклад, у рамках i-CORE розглядаються питання вдосконалення інструментів ідентифікації осіб, підвищення оперативності комунікації та інтеграції нових технологій у практичну роботу правоохоронців.

Одним із ключових елементів подальшої цифрової трансформації ДМПС НП України є впровадження системи NEXUS – нової платформи обміну повідомленнями Інтерполу, яка приходить на зміну традиційній електронній пошті I-24/7. На відміну від попередніх рішень, NEXUS надає можливість не лише передавати повідомлення, а й структурувати їх за категоріями (поліцейські запити, автоматичні сповіщення, інші повідомлення), встановлювати рівні пріоритетності, відстежувати статуси запитів у режимі реального часу та об'єднувати пов'язані запити в єдині справи. Впровадження та подальше використання Уніфікованої інформаційної моделі Інтерполу (UIM) усуне потенційні двозначності при інтерпретації даних, зокрема у форматах дат чи написанні імен, що особливо важливо при міжнародному обміні [1, ст. 1].

Платформа підтримує інтеграцію з національними системами управління справами (Case management system) через REST API. Для України передбачено синхронізацію з внутрішніми системами документообігу та обміну інформацією. Це дозволить автоматично імпортувати об'єкти (PERSONS – особи, AUTO – автотранспорт, DOCUMENTS – документи тощо) до відповідних національних баз та банків даних, що функціонують в системах Національної поліції України та Міністерства внутрішніх справ України, зберігаючи зв'язок між отриманими даними та оригінальними документами. Усі вхідні повідомлення з NEXUS автоматично потраплятимуть до спеціальної папки категорії із можливістю швидкого створення

резольцій, реєстрації документів та подальшої їх обробки, що передбачено наявним функціоналом електронного документообігу системи Національної поліції України. Передбачено також функцію автоматичної відповіді у випадках помилкового надсилання повідомлення, вибір типу доставки (NEXUS чи email), оновлення довідників адресатів і відображення статусів повідомлень кольоровими маркерами.

Інтеграція NEXUS здатна істотно змінити роботу кримінальних аналітиків. Автоматизація процесів скорочує час обробки запитів і зменшує дублювання, а структурований імпорт даних підвищує точність аналітичних висновків. З'являється можливість оперативно формувати комплексний огляд усіх пов'язаних запитів у конкретній справі, що особливо важливо для розслідувань із великою кількістю міжнародних запитів, а також великими об'ємами обмінюваної інформації. Для аналітиків це означає більш ефективне виявлення зв'язків між особами, транспортними засобами, документами та подіями, а для оперативних підрозділів швидше ухвалення рішень на основі перевірених даних.

Прикладом потенційної користі NEXUS може бути міжнародне розслідування кіберзлочину, коли дані про IP-адреси, акаунти в соцмережах та фінансові транзакції надходять із різних країн у різний час. Завдяки автоматичному об'єднанню таких повідомлень у межах однієї справи, система дозволяє слідчому або аналітику бачити повну картину в реальному часі та швидко реагувати на нові обставини [2].

Загалом, міжнародне співробітництво в кримінальній аналітиці, описане в працях Н.М. Ахтирської, В.В. Зуєва, Д.І. Овсянюка, І.А. Федчака та підтверджує, що інформаційна взаємодія між державами є не лише допоміжним елементом, а фундаментальною умовою ефективної протидії злочинності. Такі дослідження підкреслюють важливість чіткого правового регулювання, стандартизації форматів даних, розвитку технологічної сумісності між системами різних країн та забезпечення кібербезпеки в процесі обміну [3, ст. 17]; [4, ст. 14]; [5, ст. 99]; [6, ст. 126].

Отже, впровадження NEXUS у роботу ДМПС НП України допоможе модернізувати технічну інфраструктуру, забезпечить створення нової моделі міжнародної поліцейської співпраці, у якій обмін даними, аналітична обробка та оперативна реакція

інтегруються в єдину екосистему. Такий підхід, у поєднанні з традиційними інструментами кримінального аналізу, підвищує здатність Національної поліції України ефективно реагувати на сучасні виклики та зміцнює позиції країни в міжнародній системі безпеки.

Список використаних джерел

1. Nyman Gibson Miralis, Digital technology and dissemination at the heart of INTERPOL's 2023 annual report, January 23 2025.

2. Making international police messaging more effective and accurate. URL: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/I-CORE-our-vision-for-change/NEXUS>.

3. Ахтирська Н. М., Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: теоретичні та практичні аспекти, Київ: Логос, 2019.

4. Зуєв В. В. та ін., Міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні, Одеса: НУ «ОЮА», 2022.

5. Ovsianiuk D. Intelligence cycle as the basis of analytical activity in combating drug-related crime. Law Journal of the National Academy of Internal Affairs. 2024. Vol. 14, no. 2. P. 95–104.

6. Федчак І. А., Основи кримінального аналізу, Львів: ЛДУВС, 2021.

Петров Вадим Амінович,

заступник начальника 1-го управління (аналітичного) – начальник 1-го відділу (кримінального аналізу) Департаменту кримінального аналізу Національної поліції України

МЕДІААНАЛІЗ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ БОРЬБИ З ДЕЗІНФОРМАЦІЄЮ

У світі, де більшість процесів – від особистого спілкування до державного управління – цифровізовано, саме інформація стає головним ресурсом, інструментом впливу та об'єктом боротьби.

В умовах, коли швидкість обміну даними, доступ до знань і вміння розрізняти правду від брехні мають вирішальне значення. Інформація стала важливішою за фізичну силу. Водночас вона перетворилася на об'єкт атак: її викривляють,